

havde man indset var Fantasi; men man vilde forsvare hele Landet, forsvare sig mod en Stormagt, om det skulde være, indtil der kom Hjælp, og det var hele den Betragtning, som laa til Grund for Udvi-lingen af Flaaden og Kjøbenhavns Befæstning, dette Punkt, der skulde holdes, lige til de Allierede kom og reddede os. Det var ikke mere en storpolitisk Alliancepolitisk, men en Forsvarsalliancepolitisk, der laa til Grund derved. Det er man nu ogsaa kommet bort fra (Udfrydelse). Jeg har aldrig hørt Noget her, naar der var Tale om, hvad der For-svar skulde bruges til, prøve paa virkelig for Alvor at paastaa, at det var til at forsvare Danmarks Selvstændighed. Jeg antager, at Oppositionen har en Del Fortjeneste af, at den har faaet det gjort klart, at man ikke ved at bygge en Fæstning omkring Kjøbenhavn, til hvilken man har saa langt ringere Mandskab, end andre Stater forholdsvis har, og forholdsvis flattere Vaaben og Redstaber end nogen Stormagt, fordi vi ikke have Naad til at faae dem saa fortrinlige og stærke, som de kunne faae dem, kunde forsvare Danmark, samtidig med at man lader hele det øvrige Land ligge aabent. Det er af de Ting, som man skulde tro, at man havde indset var Noget, der ikke kunde bruges ret længe mellem Folk, der tage nogenlunde nøgternt paa Forholdene, at man skulde kunne forsvare Landet paa den Maade, at man overlader Fjenden at tage Alt, hvad han bryder sig om, medens vi beholde det Gnefte, han ikke bryder sig om, nemlig Kjøbenhavn. Hvis en Stormagt vilde tage Danmark, vilde den vistnok overlade Kjøbenhavn og Amager til os i nogen Tid, saa længe vi kunde have Vist dertil, og vilde ikke gjøre sig den Uleilighed at føre en stor Krig for at faae det med. Men denne hele Tale om at gjøre det for at forsvare Landet er efterhaanden gaaet over til en hel anden Betragtningmaade, som vi have hørt i de sidste Aar, og som navnlig den høitærede Krigsminister er en stor Virtuos i at fremstille, nemlig Betydningen af at hævde sin Neutralitet i Tilfælde af en stor europæisk Konflikt. Der er Ingen, der vil tage os, hedder det stadig, det er Noget, vi alle ere enige om, at ingen Stormagt tænker paa at erobre os, den Tanke ligger af den Grund borte, at vi ere Alle komne til Erfkjendelse af, at det er der Ingen, der tænker paa (Modsigelse), det er der Ingen, der tror; de Medlemmer maa gaa hjem, der tro det, det har den høitærede Krigsminister bestemt udtalt, at naar han var bleven misforstaaet paa en saadan Maade, saa havde han aldrig tænkt paa det og kunde aldrig have tænkt paa det. Det er ogsaa ganske fornuftigt, jeg

tror heller ikke, at nogen Stormagt tænker derpaa; men, hed det, naar der indtraadte en stor europæisk Konflikt, maatte vi staa saaledes, at vi kunne hævde vor Neutralitet, og det paa den virksomste Maade. Jeg vil tillade mig ligefrem at sige, at det tror jeg ogsaa er en Illusion. Vi kunne ikke hævde, hvad man kalder en væbnet Neutralitet i saadanne Tilfælde. Deri ligger endnu en Fantasi, en, om jeg saa maa sige, gammel nationalliberal Betragtning. At hævde vor Neutralitet i Tilfælde af Krig ved at bygge en stor Fæstning, tror jeg ikke, vi kunne. Jeg tror, vi kunne gjøre det Samme, som Sverige, Norge og Schweiz kunne gjøre i Tilfælde af en Krig, vi kunne konstatere vor Neutralitet. Det vil sige ikke blot erklære os neutrale, men ogsaa foretage de militære Skridt, som ere nødvendige for at vise, at det er Alvor med vor Neutralitet. Dersom ikke hele vor Politikk er bygget paa, at vi holdes udenfor derved, at vi gennem Forbindelser og Garantier — saaledes som f. Ex. det ærede Medlem fra Hørsens (Bajer) kom ind paa — eller paa anden Maade have sikret os vor Neutralitet eller dergjennem, at intet Menneske har nogen Interesse i at bryde den, fordi vi ikke have Noget at deltage i en Krig med, dersom vi ikke gennem disse fredelige Midler have sikret os vor Neutralitet, skulle vi nok lade være med at hævde den ved vore Forsvarsforanstaltninger. Det er heller ikke det meget ærede Ministeriums Mening, thi saa havde det naturligtvis foreslaaet Ting, der gik ud paa at hævde vor Neutralitet, men Ministeriets Forslag er jo det, at hele Landet skal lægges aabent for Fjenden, og at det Hele skal samles om Kjøbenhavn. Dergjennem er det jo givet, at det slet ikke er Ministeriets Mening at hævde vor Neutralitet. Thi at opgive ethvert strategisk Punkt i de andre Landsdele, som under en Krig kan have Nytte for Fjenden, det er ikke at hævde vor Neutralitet. Nei, der ligger bagved det, som hedder at hævde vor Neutralitet, den Tanke, at vi skulle være saaledes væbnede, at vor Neutralitet faar en europæisk Betydning. Og det er en meget farlig Tanke, en Tanke, vi skulle bort fra, det er den sidste Rest af Chauvinismen før 64, som endnu spøger i den befæstede Neutralitet, den Tanke, som tillægger os en Betydning for den europæiske Koncert, som vi ikke have, men som vi kunne faae dergjennem, at man betragter os som mindre heldige eller maasse som mistænkelige. Det, det gjælder om for os, er at indstrænke vort Værn til det, som andre Magter gjøre, der følge den Politikk, som ogsaa vi skulle følge, nemlig en absolut Fredspolitik, en ubetinget Fredspolitik,